

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoP/35/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3818205863
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3818205863.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a sudkýň JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej vo veci starostlivosti o maloletého I., bytom ako matka, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny M., dieťa rodičov: matky Y., otca R., o ustanovenie kolízneho opatrovníka, na odvolanie kolízneho opatrovníka proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 30. apríla 2019, č.k. 14P/55/2018-15, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením zo dňa 30. apríla 2019, č.k. 14P/55/2018-15 súd prvej inštancie ustanovil Úrad práce sociálnych vecí a rodiny M. za kolízneho opatrovníka maloletému I. N., narodenému XX.XX.XXXX, trvale bytom N. A. XXX, aby maloletého zastupoval v exekučnom konaní, ktoré sa vedie na Okresnom súde v Kolíne, Česká republika pod spisovou značkou 36 EXE 1295/2013. Právom a povinnosťou ustanoveného kolízneho opatrovníka je zastupovať maloletého v uvedenom súdnom konaní a čo najlepšie chrániť jeho záujmy. V odôvodnení súd prvej inštancie citoval právnu vetu z judikatórneho rozhodnutia publikovaného pod R 63/1974, ktoré upravuje popísanú situáciu. Pri podaní návrhu na začatie exekúcie na vymoženie výživného zastupovala maloletého I. jeho matka. Otec sa však v súčasnosti domáha zastavenia konania. Preto už matka maloletého v konaní zastupovať nemôže a je potrebné mu na ďalšie zastupovanie v tomto konaní ustanoviť kolízneho opatrovníka podľa § 31 ods. 2 Zákona o rodine. Súd prvej inštancie uviedol, že zisťoval od matky maloletého, či je vhodná osoba v prostredí matky, ktorú by bolo možné za kolízneho opatrovníka ustanoviť. Matka takúto osobu aj napriek snahe súdu nebola schopná uviesť. Keďže pri rozhodovaní vo veciach, ktoré sa týkajú maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom záujem maloletého dieťaťa, súd musel maloletému kolízneho opatrovníka ustanoviť. Úspešný priebeh exekučného konania, ktorým sa vymáha výživné je v záujme maloletého. Ako jediný vhodný subjekt prichádzal od úvahy len Úrad práce sociálnych vecí a rodiny M., ktorý súd maloletému za kolízneho opatrovníka napokon ustanovil. Vo veci aplikoval § 274 ods. 1, 2 § 272, § 274 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku, § 27 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 31 ods. 1, 2, 4, § 61 ods. 1, 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine. Zároveň poučil účastníkov o možnosti podať odvolanie proti rozhodnutiu.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom určenej lehote odvolanie kolízny opatrovník. Navrhol odvolaciemu súdu uznesenie súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uviedol, že kolízny opatrovník je povinný chrániť práva a právom chránené záujmy maloletého dieťaťa. Predpokladom na riadny výkon funkcie kolízneho opatrovníka je okrem iného aj dostatočná znalosť právnych predpisov, ako aj právneho systému štátu, v ktorom súd rozhoduje. Úrad vzhľadom na svoju pôsobnosť nedisponuje dostatočnými právnymi, jazykovými znalosťami v súvislosti so zastupovaním dieťaťa v inom členskom štáte, aby mohol čo najlepšie hájiť záujem maloletého dieťaťa v zahraničí. Jednou z podmienok je hájiť záujem dieťaťa aj svojou prítomnosťou na pojednávaní. Úrad je štátny

orgán s pôsobnosťou na území Slovenskej republiky a neprináleží mu vykonávať svoju činnosť na území iného členského štátu. Úrad v predmetnom konaní je pripravený poskytnúť maximálnu súčinnosť v súvislosti s vykonávaním opatrení v záujme maloletého na území Slovenskej republiky. Štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, ktorou je aj Česká republika, sa rovnako zaväzujú zabezpečiť dieťaťu takú ochranu a starostlivosť, aká je nevyhnutná pre jeho blaho, pričom berú ohľad na práva a povinnosti rodičov, zákonných zástupcov alebo iných jednotlivcov právne za neho zodpovedných a robia pre to všetko potrebné zákonodarné a správne opatrenia. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je toho názoru, že najlepšie predpoklady na hájenie najlepšieho záujmu v exekučnom konaní, ktoré sa vedie na Okresnom súde v Kolíne v Českej republike, majú inštitúcie sociálnoprávnej ochrany v Českej republike, ktoré sú oprávnené vykonávať funkciu kolízneho opatrovníka.

3. K odvolaniu sa písomne vyjadrila matka. Nesúhlasila s odvolaním kolízneho opatrovníka. Chcela, aby zastupoval maloletého, pretože ona i on sú občanmi Slovenskej republiky.

4. Otec sa k odvolaniu nevyjadril.

5. Skôr, než odvolací súd pristúpil k vecnému preskúmaniu napadnutého uznesenia, zaoberal sa prípustnosťou podaného odvolania.

6. Podľa § 59 ods.1 CMP odvolanie je prípustné aj proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým sa rozhodlo vo veci samej, okrem uznesenia, ktorým súd poveril účastníka zvolaním valného zhromaždenia podľa § 304 písm. f/.

7. Podľa § 120 ods. 1 CMP súd rozhoduje rozsudkom vo veciach podľa § 111 písm. b/ až d/, h/ a i/, inak rozhoduje vo veci samej uznesením.

8. Podľa § 111 písm. f/ CMP v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o opatrovníctve maloletého.

9. Zo spisu odvolací súd zistil, že konanie v danej veci starostlivosti súdu o maloletého sa začalo bez návrhu (uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 26. marca 2019, č.k. 14P/55/2018-8) na základe podnetu Okresného súdu v Kolíne, Česká republika na začatie konania o ustanovenie kolízneho opatrovníka maloletému, ktorý bude maloletého zastupovať v exekučnom konaní oprávneného mal. I. N. proti povinnému R. N. na vymozenie výživného, ktoré sa vedie na Okresnom súde v Kolíne pod sp.zn. 36EXE 1295/2013. Z pripojeného rozhodnutia Krajského súdu v Prahe č.k. 17Co/255/2018-69 vyplýva, že súd Českej republiky považuje za potrebné, aby bol maloletému ustanovený kolízny opatrovník príslušným opatrovanským súdom na jeho zastupovanie v exekučnom konaní. Napadnutým uznesením vydaným po pojednávaní, na ktorom došlo k vykonaniu dôkazov, súd prvej inštancie rozhodol a ustanovil za kolízneho opatrovníka maloletého Úrad práce sociálnych vecí a rodiny M., ktorý podal odvolanie.

10. O opatrovníctve maloletého rozhoduje súd starostlivosti o maloletých vždy vtedy, ak je dieťaťu potrebné ustanoviť hmotnoprávneho alebo procesného opatrovníka a pre jeho ustanovenie neexistuje osobitná právna úprava (buď v hmotnoprávnom predpise, alebo v procesnom predpise). Procesného opatrovníka dieťaťu ustanoví súd pre konanie, v ktorom rodičia nemôžu svoje dieťa pre rozpor záujmov zastupovať. Procesného opatrovníka súd v konaní starostlivosti o maloletých určí dieťaťu len vtedy, ak osobitné ustanovenie neurčuje, že ho ustanoví ten súd, ktorý prejednáva vec, v ktorej potrebuje byť dieťa procesne zastúpené niekým iným ako zákonným zástupcom.

11. Zo všetkých vyššie uvedených skutočností dospel odvolací súd k záveru, že napadnutým uznesením rozhodol súd prvej inštancie v konaní vo veci starostlivosti súdu o maloletého o (procesnom) opatrovníctve maloletého podľa § 111 písm. f/ CMP, teda napadnutým uznesením rozhodol vo veci samej (§ 120 CMP). V zmysle § 59 ods.1 CMP je preto proti napadnutému uzneseniu ako uzneseniu vo veci samej odvolanie prípustné. Správne tak uzavrel aj súd prvej inštancie. Ide teda o procesné prípustné odvolanie. Odvolací súd preto na jeho základe pristúpil k preskúmaniu veci.

12. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 zákona

č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) a dospel k záveru, že uznesenie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP zrušiť z týchto dôvodov:

13. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že námietky odvolateľa sú dôvodné. Odvolateľ argumentoval proti rozhodnutiu neexistenciou svojej kompetencie a teda ani kapacity v súdnych konaniach s medzinárodným prvkom vedených v cudzích štátoch (otec - cudzinec s bydliskom na území cudzieho štátu, exekúcia vedená na súde cudzieho štátu podľa práva cudzieho štátu).

14. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na organizáciu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately upravenú v zákone č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Tento právny predpis upravuje osobitný orgán štátnej správy sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý plní úlohy v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí vo vzťahu k cudzine podľa osobitných predpisov, ktorým je Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže (pozri napr. uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 19CoP/7/2013). Súd prvej inštancie sa však možnosťou ustanovenia tohto orgánu ako opatrovníka maloletému nezaoberal.

15. Odvolací súd preto považuje napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie za predčasné a teda nesprávne, a preto ho podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP zrušil a vec podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil súdu prvej inštancie.

16. Po vrátení veci bude potrebné v ďalšom konaní zistiť stanovisko Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže a posúdiť možnosť jeho ustanovenia ako opatrovníka maloletému, ktorý by maloletého zastupoval v exekučnom konaní na Okresnom súde v Kolíne, Česká republika pod spisovou značkou 36 EXE 1295/2013.

17. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu krajského súdu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, príkazom pohľadávky z účtu v banke, príkazom iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie

priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.